

Sygn. akt: WZ 1/13

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Janusz Godyń (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Wiesław Błuś

SSN Marian Buliński

w sprawie A. P., na posiedzeniu w dniu 12 lutego 2013 r. w związku z zażaleniem pełnomocnika - radcy prawnego na postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 14 grudnia 2012 r. o stwierdzeniu swej niewłaściwości do rozpoznania wniosku o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Wojskowego Sądu Garnizonowego w O. z dnia 3 grudnia 1974 r.,

na podstawie art. 545 § 1 w zw. z art. 430 § 1 k.p.k. pozostawia zażalenie bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

A. P. został skazany wyrokiem Wojskowego Sądu Garnizonowego w O. z dnia 3 grudnia 1974 r. za przestępstwo określone w art. 188 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony P.R.L. na karę 3 lat pozbawienia wolności (sygn. akt: Sg 138/74).

W dniu 1 października 2012 r. radca prawny J. N., jako pełnomocnik A. P., wystąpił do Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z wnioskiem o wznowienie postępowania zakończonego przytoczonym wyrokiem Wojskowego Sądu Garnizonowego w O.

Wojskowy Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z dnia 14 grudnia 2012 r. stwierdził swą niewłaściwość do rozpoznania wniosku i sprawę przekazał „według właściwości do rozpoznania właściwemu sądowi powszechnemu, tj. Sądowi Okręgowemu w O”.

Pełnomocnik A. P., który zaskarżył to postanowienie, wniósł o przekazanie sprawy do Sądu Okręgowego w S.

Prezes Wojskowego Sądu Okręgowego w W. zarządzeniem z dnia 4 stycznia 2013 r. przyjął zażalenie pełnomocnika i przekazał je do rozpoznania Sądowi Najwyższemu – Izba Wojskowa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zarządzenie Prezesa Wojskowego Sądu Okręgowego w W., podjęte na podstawie art. 463 § 1 k.p.k., jest błędne.

Prezes Sądu obowiązany był postąpić stosownie do nakazu zawartego w art. 429 § 1 k.p.k., tzn. odmówić przyjęcia środka odwoławczego jako pochodzącego od osoby nieuprawnionej, który to przepis ma zastosowanie również w postępowaniu wznowieniowym (art. 545 § 1 k.p.k.).

Przewidziany w art. 545 § 2 k.p.k. wymóg sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie przez adwokata albo radcę prawnego nie jest dopełniony, jeżeli osobie prawomocnie skazanej za przestępstwo wniosek ten sporządza i podpisuje ustanowiony przez nią w roli pełnomocnika radca prawny, gdyż wnioskodawcą jest tu osoba występująca w procesie jako oskarżony i tak też traktowana również po skazaniu w postępowaniach prowadzonych po uprawomocnieniu się wyroku, przewidzianych w Kodeksie postępowania karnego, w tym i o wznowienie. Oskarżony bowiem korzystać może z pomocy obrońcy (art. 6 k.p.k.), a nie pełnomocnika, po którego pomoc prawną sięgać mogą strony inne niż oskarżony (art. 87 § 1 k.p.k.), natomiast obrońcą w sprawach o przestępstwa może być jedynie osoba uprawniona do obrony według przepisów o ustroju adwokatury (art. 82 k.p.k.) – zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2010 r., IV KZ 19/10, OSNKW 2010, z. 8, poz. 71 oraz aprobującą glosę A. Małolepszego, LEX/el.2011.

Konsekwencją takiego stanu rzeczy, tzn. braku uprawnienia pełnomocnika – radcy prawnego do sporządzenia i podpisania w imieniu oskarżonego wniosku w sprawie o wznowienie postępowania, jest niemożność występowania przez pełnomocnika z własnymi zażaleniami w tej sprawie.

Przyjęcie przez Prezesa Sądu pierwszej instancji środka odwoławczego wniesionego przez osobę nieuprawnioną, obliguje Sąd Najwyższy jako Sąd odwoławczy do pozostawienia bez rozpoznania zażalenia pełnomocnika skazanego, stosownie do treści art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k.

Ze względu na ten sposób rozstrzygnięcia sprawy Sąd Najwyższy nie jest władny przesądzić, czy właściwy do rozpoznania wniosku o wznowienie postępowania w przypadku A. P. jest sąd wojskowy, czy sąd powszechny, co przecież ma zasadnicze znaczenie, gdyż rozpoznanie sprawy przez sąd niewłaściwy ma określone, i to wyjątkowo negatywne skutki – *vide* art. 439 § 1 pkt 3 k.p.k. Zasygnalizować zatem jedynie można, że dla prawidłowego ustalenia tej kwestii mogły – i ewentualnie mogą – być pomocne judykaty Sądu Najwyższego w zakresie właściwości funkcjonalnej, np. postanowienia: z dnia 11 lipca 1996 r., WZ 91/96, OSNKW 1996, z. 9 – 10, poz. 74; z dnia 23 sierpnia 2000 r., WZ 34/2000, OSNKW 2000, z. 11 – 12, poz. 103; wyrok z dnia 8 grudnia 2004 r., WA 26/04, R – OSNKW 2004, poz. 2320.

Pouczenie

Na niniejsze postanowienie zażalenie nie przysługuje (arg. z art. 430 § 2 k.p.k.).